Fintables

Halka Arz Nedir?

30.10.2026

Halka arz, bir şirketin sahip olduğu hisse senetlerinin ve/veya sermaye artırımı yoluyla çıkarılacak yeni paylarının kamuya açık şekilde yatırımcılara satılarak halka açık bir şirket haline geldiği süreçtir. Halka arz süreci sonucunda şirketin hisse senetleri, borsada işlem görebilir hale gelir.

Şirketler Neden Halka Arz Olur?

İşletmeler halka arz ile operasyonlarını finanse etmek, yeni yatırımlarla mevcut işlerini büyütmek veya sahip olduğu borçları ödemek için uygun bir finansman elde edebilmektedir. Bunun yanında artan regülasyon yükümlülüğüyle sağlanan kurumsallaşma ve borsada işlem görme sonucunda kazanılan prestij, şirketin halka arz olması için motivasyon sebepleri arasındadır.

Halka Arz Süreci Nasıl İşler?

Şirketler Borsa İstanbul'da işlem görebilmek için Sermaye Piyasası Kurulu tebliğine uygun şekilde bir taslak izahname hazırlayarak bunu SPK onayına sunar ve halka arz başvuru sürecini başlatırlar. SPK'nın gerekli incelemeleri gerçekleştirmesinden sonra şirketin halka arz olup olmayacağına dair nihai karar yayınlanan SPK bülteninde duyurulur.

Halka Arz İzahnamesi Nedir?

Halka arz izahnamesi; şirketin genel iş modelinin, mali durumunun, gelecek hedeflerinin, risk faktörlerinin, ortaklığa ve halka arz edilecek paylara ilişkin tanıtıcı bilgilerin yatırımcılara aktarılmasını sağlayan dokümandır.

SPK, kamunun aydınlatılması amacıyla hazırlanan izahnamedeki bilgilerin tutarlı, anlaşılabilir ve belirlenen standartlara uygun bir şekilde eksiksiz olduğunu tespit ettiği durumda izahnamenin onaylanmasına karar verir.

SPK'nın onayına müteakiben onaylı izahname ve fiyat tespit raporu, tasarruf sahiplerine satış duyurusu, bağımsız denetim raporları gibi izahname ekleri talep toplama tarihlerinden önce KAP'ta yatırımcılarla paylaşılır.

Fiyat Tespit Raporu Nedir?

Halk arz fiyatının belirlenmesi amacıyla şirket değerinin tespiti için aracı kurum tarafından oluşturulan rapor, fiyat tespit raporu olarak adlandırılır. Genellikle halka arzı gerçekleştiren aracı kurum tarafından hazırlanmakla beraber kimi zaman bağımsız bir kurumdan da destek alınabilmektedir.

Fiyat tespit raporunda şirketin ve şirketin içinde bulunduğu sektörün analizi yapılır, oluşturulan gelecek projeksiyonları ve risk faktörleri göz önünde bulundurulur ve bu çerçevede şirketin adil değeri ortaya konmaya çalışılır.

Halka Arz Fiyatı Nasıl Belirlenir?

Halka arz olan şirketin fiyatının belirlenmesinde İNA (İndirgenmiş Nakit Akım) analizi veya pazar yaklaşımı (piyasa çarpanları) ya da her iki yöntemin birlikte değerlendirilmesinden oluşan 2 farklı yöntem kullanılabilmektedir.

İndirgenmiş nakit akım analizinde şirketin gelecekte elde etmesi beklenen nakit akımları, ağırlıklı ortalama sermaye maliyetiyle bugüne indirgenir. Toplam değeri oluşturan bu indirgenmiş nakit akımları, işletmenin bugünkü değerini ifade eder.

Pazar yaklaşımı ise bir şirketin değerini belirlemek için borsada işlem gören benzer işletmelerin piyasa çarpanlarının kullanıldığı yöntemdir. Bu yöntemde değerleme yapılacak şirketin sektörü, büyüklüğü, faaliyetleri ve diğer temel özellikleri dikkate alınarak benzer şirketlerin seçimi yapılır. Benzer şirketlerin sahip olduğu ortalama çarpanlar, hedef şirkete uygulanarak toplam değer tespit edilir.

Genellikle halka arz olacak şirketin değerinin belirlenmesinde her iki yöntem belirli bir ağırlık dahilinde birlikte kullanılmaktadır. En son aşamada elde edilen fiyata değişen oranlarda halka arz iskontosu uygulanarak halka arz fiyatı tespit edilir.

Tasarruf Sahiplerine Satış Duyurusu Nedir?

Tasarruf sahiplerine satış duyurusu, yatırımcıların halka arza çağrılması amacıyla hazırlanan ve halka arza ilişkin temel bilgileri içeren bir duyurudur. Onaylı izahname ile birlikte yayınlanan tasarruf sahiplerine satış duyurusunda halka arzın talep toplama veya borsada satış tarihleri yatırımcılara açıklanmaktadır.

İzahnamede Yer Alması Gereken Finansal Tablolar Nelerdir?

Şirketlerin izahname ile birlikte yayınlaması gereken finansal tabloları halka arzın gerçekleştiği döneme göre değişkenlik göstermektedir.

Satış Dönemi	İzahnamede Yer Alacak Finansal Tablolar
1 Ocak - 15 Şubat	Son 3 yıllık ve dokuz aylık ara dönem
16 Şubat - 15 Mayıs	Son 3 yıllık
16 Mayıs - 15 Ağustos	Son 3 yıllık ve üç aylık ara dönem
16 Ağustos - 15 Kasım	Son 3 yıllık ve altı aylık ara dönem
16 Kasım - 31 Aralık	Son 3 yıllık ve dokuz aylık ara dönem

Halka Arz Yöntemleri Nelerdir?

Şirket paylarının arzında kullanılan 3 farklı yöntem bulunmaktadır. Bunlar mevcut payların (ortak) satışı, sermaye artırımı yoluyla halka arz ve iki yöntemin bir arada kullanılmasıdır.

Mevcut payların satışı yöntemi, şirket ortaklarının ellerinde bulundurdukları payların bir kısmını borsada halka arz etmeleridir.

Sermaye artırımı yoluyla halka arz ise şirketin sermaye artırımı yoluyla yeni pay ihraç etmesi ve bu ihraç ettiği payları satışa sunmasıdır.

Şirketler yukarıda belirtilen iki yöntemi birlikte kullanabilir. Böylece hem mevcut ortaklar paylarının satışından gelir elde eder hem de şirket finansman kaynağı sağlar.

Dağıtım Yöntemleri Nelerdir?

Halka arz edilecek payların satışı, izahnamede tanımlanan yatırımcı grupları arasında belli oranlarda paylaştırılarak gerçekleştirilebilir. Söz konusu yatırımcı grupları yurt içi bireysel yatırımcı, yurt içi kurumsal yatırımcı, yurt dışı kurumsal yatırımcı ve şirket çalışanlarıdır.

Payların herhangi bir grup ayırt etmeksizin tüm yatırımcılara aynı miktarda dağıtıldığı yöntem, eşit dağıtım yöntemidir. Satılacak toplam pay sayısı, geçerli sayılan talep miktarına bölünerek kişi başı dağıtım miktarına ulaşılır. Eğer bir yatırımcı kişi başı dağıtılacak lot sayısına eşit veya daha fazla talepte bulunduysa kişi başı dağıtım miktarı kadar pay elde eder. Kişi başı dağıtım miktarından daha az talepte bulunduysa talepte bulunduğu kadar pay elde eder, aradaki fark diğer yatırımcılara tekrar paylaştırılmak suretiyle dağıtılır.

Halka arz büyüklüğü 750 milyon TL'nin altında olan arzlarda eşit dağıtım yöntemi uygulanması zorunludur.

Payların dağıtımının yatırımcı grupları bazında ayrıldığı yöntem, oransal dağıtım yöntemidir. SPK'nın 30 Mart 2023 tarihli ilke kararına göre yurt içi bireysel yatırımcı grubuna ayrılan payların dağıtımı bu grup içerisinde eşit dağıtım yöntemiyle gerçekleşmektedir.

Halka Arza Ne Kadar Talepte Bulunulmalıdır?

Halka arza hangi miktarda talepte bulunmak gerektiği hakkında bir yorum yapabilmek için yurt içi bireysel yatırımcıya dağıtılacak lot sayısı ve halka arza tahmini katılım sayısını göz önünde bulundurmak gerekir.

Tahmini katılım sayısı için yakın zamanda gerçekleşen halka arzların katılımcı sayıları ortalamaları kullanılabilir.

Yurt içi bireysel yatırımcıya dağıtılacak lot sayısı; eşit dağıtım yöntemiyle gerçekleşecek halka arzlarda toplam satılacak lot sayısı, oransal-bireysele eşit dağıtım yöntemiyle gerçekleşecek halka arzlarda toplam satılacak lot sayısı x yurt içi bireysel yatırımcıya ayrılan orandır.

Halka arza yurt içi bireysel yatırımcıya dağıtılacak lot sayısı/tahmini katılım sayısı formülünün uygulanması sonucunda ulaşılan değerin biraz üzerinde bir sayıyla talepte bulunmak mantıklı olacaktır.

Borsada Satış ve Talep Toplama Arasındaki Fark Nedir?

Payların gruplar arasında tahsis edilerek gerçekleştiği oransal halka arzlarda, talep toplama süresi içinde yatırımcılardan gelen talepler toplanarak izahnamede belirtilen esaslara uygun şekilde dağıtım gerçekleşir.

Herhangi bir yatırımcı grubuna tahsis edilmeksizin gerçekleşen eşit dağıtımlı halka arzların satışı borsada birincil piyasada gerçekleşmektedir. Bu halka arzlara borsada normal hisse alır gibi ".HE" ibaresi eklenmiş hisse kodlarına talep gönderilmek suretiyle katılım sağlanır.

Fiyat İstikrarı İşlemi Nedir?

Halka arz fiyat istikrarı işlemi, bir şirketin hisse senetlerini halka arz ettiği süreçte, genellikle fiyat dalgalanmalarını kontrol altında tutmak ve hisse senedi fiyatının istikrarlı bir seyir izlemesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilen bir uygulamadır.

Fiyat istikrarını sağlayıcı işlemlerde, pay fiyatının halka arz fiyatının altına düşmesi halinde alımda bulunularak fiyat istikrarına belli bir süreyle katkı sağlanır.

Fiyat istikrarı işlemi genellikle ilk 30 günlük sürede uygulanıyor olmakta olup bunun dışında değişen bazı süreleri de kapsayabilmektedir.

Geçmiş halka arzlara ilişkin inceleme videolarımıza YouTube kanalımızdan erişebilirsiniz.

Bu raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum, istatistiki şekil ve bilgiler hazırlandığı tarih itibari ile mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Fintables Bilişim Teknolojileri A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Sunulan bilgilerin doğruluğu ve bunların yatırım kararlarına uygunluğu tarafımızca garanti edilmemektedir. Bu bilgiler belli bir getirinin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir. Alım satım kararını destekleyebilecek yeterli bilgiler burada bulunmayabilir. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu nedenle bu sayfalarda yer alan bilgilerdeki hatalardan, eksikliklerden ya da bu bilgilere dayanılarak yapılan işlemlerden, yorum ve bilgilerin kullanılmasından doğacak her türlü maddi/manevi zararlardan ve her ne şekilde olursa olsun üçüncü kişilerin uğrayabileceği her türlü doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan dolayı Fintables Bilişim Teknolojileri A.Ş. ile bağlı kuruluşları, çalışanları, yöneticileri ve ortakları sorumlu tutulamaz. Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir.